

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Liberec 2008

Eva Růžičková

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA TEXTILNÍ

STO ROKŮ SAMOTY

ONE HUNDRED YEARS OF SOLITUDE

LIBEREC 2008

EVA RŮŽIČKOVÁ

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eva RŮŽIČKOVÁ**

Studijní program: **B3107 Textil**

Studijní obor: **Textilní a oděvní návrhářství**

Název tématu: **Sto roků samoty - kolekce oděvů**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

- 1) Volná inspirace knihou od Gabriela Garcia Marquéze "Sto roků samoty" a její fantazijní převedení z románové formy do oděvního designu. Studium historie odívání a kulturního etnika, spjatými s dobou odehrávajícího se příběhu.
- 2) Práce s materiálem, vytváření textilních vzorků - prošívání, řasení, perforování. Cílem je vytvoření materiálového a skladebného efektu, který bude stěžejním a nosným pruhem oděvu.
- 3) Kresebné návrhy, převedení návrhů do konstrukce stříhů.
- 4) Realizace oděvů s oděvními doplňky.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená *diplomová (bakalářská)* práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

Souhlasím s umístěním *diplomové (bakalářské)* práce v Univerzitní knihovně TUL.

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou diplomovou (*bakalářskou*) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že TUL má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé diplomové (*bakalářské*) práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé diplomové (*bakalářské*) práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom toho, že užít své diplomové (*bakalářské*) práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše).

V Liberci, dne 5.5. 2008

Em Růžichová
.....

Podpis

Poděkování

Chtěla bych poděkovat za odbornou a výtvarnou pomoc při tvorbě závěrečných modelů paní doc. Emílii Frydecké, ak.mal., svým rodičům za finanční podporu a v neposlední řadě bych i ráda poděkovala fotografce Barboře Pivoňkové za nafocení mé kolekce.

Anotace

Rozhodla jsem se pro volnou inspiraci knihou od Gabriela Garcíi Márquéze (Sto roků samoty). Kniha popisuje šest generací rodu Buendíů. Děj se odehrává v Kolumbii a to od počátku občanských válek z let 1830 až po stále silnější pronikání severoamerického imperialismu ve 30. tých letech 19. stol. Všechny tyto situace se v knize odrážejí. Stěžejní roli v příběhu mají ženy. Žena zde má funkci racionální, opatrovnickou a většina jejích přání a tužeb jde stranu ve prospěch muže. Je nucena sklánět se před svým osudem, který nám byl předsouzen a nedá se změnit.

Dělám tedy kolekci pouze dámských oděvů. Inspiruji se také historickým oděvem z doby, ve které se děj odehrává, tzn. různé řasení látek, nakládání, vrstvení, drobné dekorace.... Zaměřila jsem se na kabáty, které budou z černé strukturálně odlišné látky. Jsou bohatě řasené nebo různými způsoby perforované a vrstvené. Pojítkem je černá barva a vlněná látka. Zdůrazňuje to povahu žen o kterých kniha vypráví. Černá barva spolu s drsnou strukturou kabátů působí funerálně a smutně, protože celý příběh je dosti ponurý a smutný, opírající se o pevně nastavený osud.

Pod kabáty jsou šaty a kalhotové sukně, které jsou řešeny ovazováním a velmi jednoduchým střihem. Spodní šaty jsou také v černé barvě s fialovými detaily.

Annotation

I was inspired by the book One hundred years of solitude by Gabriel Garcia Marquez. The book describes six generations of a Buendiu's clan. The story is placed in Colombia and goes back to the beginning of civil war in the 1830 up to the strong growing North American imperialism in the 1830's. All these conditions are reflected in the book. Main role in the story have women. Woman has here a sense for rationality and guardianship. Majority of her wishes and desires are set aside on behalf of man. She is forced to bow beneath her own fate, which was given to her

and there is no opportunity to change it.

I made a collection of lady's clothing. I was inspired also by the historical clothing of the time, where was placed the story. It means various shirring of fabrics, heaping, layering, tiny ornaments...

I focused on coats, which are made from black fabrics with various texture. They are bunchy. They are also fenestrated and layered in various ways. The coats are linked together by black color and woolen cloth. It highlights the character of women in the book. Black color together with rough texture of coats occurs funeraly and sadly, because the story is also quite cheerless and bleak insisted on consistent fate.

Under the coats are dresses and pantskirts, they are designed with the use of twining and they have simple cuts. Dresses are also in a black color with violet details.

Klíčová slova

oděvní kolekce, žena, emoce, osud, Kolumbie, G.G. Márquez, textilní struktura

Key words

fashion design, woman, emotion, destiny, Columbie, textile tuxtore

Obsah

Úvod.....	6
Magický realismus.....	8
Márquez Gabriel García jeho život a jeho Kolumbie.....	10
Márquezova tvorba a postavení ženy v jeho díle.....	13
Historie odívání.....	15
Vlastní oděvní kolekce.....	18
Použitý materiál.....	22
Technické nákresy.....	26
Závěr.....	51
Použitá literatura.....	52
Fotodokumentace	

1) Úvod

Proč zrovna „Sto roků samoty“ (Cien años de soledad)? Rozhodla jsem se pro inspiraci knihou Kolumbijského autora Gabriela Garcíi Márqueze jejíž název „Sto roků samoty“ nese i má bakalářská práce.

Tato kniha je pro inspiraci k oděvu jako stvořená. A to nejen svým prostředím, ve kterém se odehrává, ale především myšlenkou a autorovým literárním pojetím. Kniha popisuje šest generací rodu Buendíů. Děj se odehrává v Kolumbii a to od počátku občanských válek z let 1830 až po stále silnější pronikání severoamerického imperialismu ve 30.tých letech 19.stol. Všechny tyto situace se v knize odrážejí. Všechny osoby mají v románu předurčený pevně nastolený osud. Především ženy mají v tomto románu velmi důležitou roli. Nesou osud na svých bedrech a musí čelit různým úskalím života. Ženy zde stojí tzv. více nohama na zemi neboli mají úkol být přítomny v realitě a tak udržovat „svět“ v chodu. Jejich postavení je v příběhu stěžejní, jsou uzavřené do svého nitra. Jaksi **skryté** a **tajemné** na rozdíl od mužů, kteří se neustále honí za nesmyslnými cíli a staví vzdušné zámky. Proto jsem si vybrala kolekci dámských oděvů.

Žena je zde popisována jako ochraňovatelka osudu a celého rodu. Je to jemná bytost se svými touhami, nesnázemi, marnostmi i radostmi, která se schovává pod vrstvami společenského a pečovatelského chování. Je tu spousta odepřených nebo neuskutečněných lásek, žena je nucena se se svým osudem smířit a hrdě ho nést, i když to mnohdy znamená smutek po celý její život.

Děj románu je zasazen do pochmurné doby plné revolucí, chudoby a etnických problémů. Rodina Buendíů založí osadu Macondo, ze které se později stane městečko. Celé Macondo i rodina zanikají v jeden a týž okamžik. Jsou spojeny osudem, který je vepsán tajnými šiframi do jedné indiánské kroniky nesoucí stejný název jako je název románu(Sto roků samoty). Ta je vyluštna až mladým chlapcem Buendíou přesně sto let po založení Maconda. V tuto chvíli vše končí a městečko i se svými obyvateli dramaticky zaniká.

Příběh začíná v 30. letech 19. století, kdy je lidstvo ještě nedotčeno technizací a vše je jaksi těžší a náročnější, rodina buduje osadu a začíná nový „perspektivní“ život, pěkně od začátku. Na konci příběhu což jsou 30. léta 20. století je dům i rodina v naprostém rozkladu a chaosu. Vše je pod vrstvou pavučin a prachu, mladí lidé už jsou líní na to něco budovat, zakládat, apod. Všechno jakoby tlelo a propadalo se někam hluboko do země. V této apatii i příběh končí.

Mojí inspirací byly v románu nadpřirozené jevy doplňující celý děj (více v kapitole Márquezova tvorba a postavení ženy v jeho díle). Všechny tyto jevy jsou brány za naprosto přirozené. Jako například nanebevzetí prostoduché a překrásné Remedios při věšení prádla. Nebo neustále se zjevující přízrak starého indiána, který schraňuje osud rodiny Buendíů v jejich kronice. nebo jak si Aramanta popálila paži z nenaplněné lásky a tíhy viny nad smrtí svého ctitele. Také neštěstí adoptované dívky Rebeky, jejíž potravou bylo vápno a hlína a to ze smutku a hrůzy, kterou protrpěla. Celý příběh je propletení příznaků, nadpřirozených jevů a pravdivých historických i politických událostí.

2) Magický realismus v literatuře

Magický realismus je literární žánr, ve kterém se magické prvky objevují v jinak realistickém prostředí. Často je spojován s boomem tohoto žánru v Jižní Americe v druhé polovině dvacátého století, a to především s knihou *Sto roků samoty* od Gabriela Garcíi Márqueze, která je považována za stěžejní dílo magického realismu. Magický realismus je kulturně-historicky specifický žánr a objevuje se v próze, poezii, malířství a dokonce i ve filmech.

Znaky magického realismu

Obsahuje magické prvky

Tyto prvky působí přirozeně, ale nejsou vysvětleny

Protagonisté je přijímají, nehledají v nich logiku

Obsahuje množství detailních vjemů

Zakřivuje plynutí času do smyčky nebo ho úplně vynechá. Někdy také dochází k opakování minulosti v přítomnosti.

Dochází k obrácení příčiny a následku, například postava trpí před vypuknutím tragédie.

Obsahuje legendy, mytologii a folklór

Zobrazuje události z různých úhlů pohledu, např. z pozice věřícího a nevěřícího nebo kolonizované a kolonizujícího.

Může být protestem proti totalitnímu režimu či kolonizaci

Může se odehrávat nebo vzniknout v místech míšení kultur.

Dochází k zrcadlení minulosti a přítomnosti, astrální a fyzické roviny nebo jednotlivých postav.

Podobné směry a žánry

Postmodernismus – Magický realismus je často považován za kategorii postmoderní fikce, kvůli svému boji proti hegemonii a kvůli podobným postupům, jako je nelinearita plynutí času.

Surrealismus – Mnozí z prvních magických realistů, jako Alejo Carpentier a Miguel Angel Asturias studovali surrealismus a samotný surrealismus ovlivnil mnoho aspektů jihoamerického umění. Nicméně zatímco surrealisté se snaží objevit a zobrazit svět

nadřazený realitě pomocí automatického psaní, hypnózy a snů, magičtí realisté zobrazují reálný svět jako takový, pouze doplněný o zázraky a nadpřirozeno.

Fantasy a Science fiction – tyto žánry zobrazují alternativní světy s vlastními pravidly a charakteristikou nebo ukazují, jak by náš svět mohla ovlivnit nová technologie či politický systém. Magický realismus ale v zásadě zobrazuje svět, v který někdo věří, věřil nebo by mohl věřit.

Historie

Samotný termín magický realismus byl poprvé užít německým kritikem umění Franzem Rohem k popsání neobvyklého realismu amerických autorů, jako byli Ivan Albright, Paul Cadmus, George Tooker během dvacátých let, jejichž realismus obsahoval prvky nadreálna a fantastična. Termín se stal populárním během dvacátého století u autorů, jako byl Michail Bulgakov, Ernst Jünger a mnoha jihoamerických autorů, například Jorgeho Luise Borgese, Gabriela Garcíi Márqueze a Isabely Allende.

Autoři

Isabel Allende

Sherman Alexie

Jorge Luis Borges

Francesca Lia Block

Michail Bulgakov

Italo Calvino

Alejo Carpentier

Ana Castillo

Julio Cortázar

Laura Esquivel

Carlos Fuentes

Günter Grass

Russell Hoban

Alice Hoffman

3) Márquez Gabriel García jeho život a jeho Kolumbie

Gabriel José García Márquez, významný kolumbijský spisovatel, se narodil 6. března 1928 v Aracatace, městě v severní Kolumbii, kde byl vychován svými prarodiči v domě plném tetiček a pověstí o strašidlech a démonech. V roce 1982 získal Nobelovu cenu za literaturu. Je hlavním představitelem Magického realismu v literatuře.

Jeho vlastní otec však tvrdil, že se narodil v roce 1927. Jeho rodiče byli velice chudí, a proto se ujali výchovy prarodiče, což bylo tehdy zcela běžné. Gabito "malý Gabriel" byl velice tichý a plachý mladík, ovlivněný dědečkovými příběhy a babiččinými pověrami. Mimo dědečka vyrůstal v domě plném žen. Všechna jeho budoucí díla čerpají z tohoto prostředí, jak příběhy z kolumbijské občanské války, tak z banánového masakru nebo ze života jeho rodičů.

V osmi letech, po smrti dědečka a počínající slepotě babičky, se přestěhoval ke svým rodičům do Sucre, kde jeho otec pracoval jako lékárník. Brzo po příjezdu do Sucre byl poslán do školy v Barranquille, přístavního města v ústí řeky Magdaleny. Tam si získal pověst bázlivého chlapce, který píše humorné básně a kreslí karikatury.

V roce 1940, když mu bylo dvanáct, byl oceněn stipendiem na střední škole pro nadané studenty. Tam našel i sebe sama, protože se mohl plně věnovat svým zálibám. Na přání rodičů šel dále studovat práva do Bogoty.

Jako mnoho velkých spisovatelů i on pohrdal vysokou školou. Ztratil veškerý zájem o studium práv a potuloval se Bogotou. Navštěvoval laciné jídelny, kde se setkával s běžnými lidmi; vzdělanými socialisty, hladovějícími umělci nebo nadějnými novináři.

Jednoho dne se jeho život úplně změnil. Dostala se mu do rukou kopie Kafkovy *Metamorfózy*, a ta jej natolik oslovila, že se aktivně pustil do své vlastní tvorby. Nejprve psal science-fiction, které mu vycházely v bogotských novinách. V roce 1948 na něj silně zapůsobila vražda Gaitána, dokonce se účastnil výtržností v hlavním městě. Před násilnými šarvátkami odjel na sever do Cartageny. Tam psal pro místní noviny *El Universal*. Po čase zanechal novinářiny a věnoval se výlučně psaní.

V roce 1954 se vrátil do Bogoty a stal se filmovým recenzistou. Brzy nato však musel opustit zemi, když napsal pravdivý příběh o tehdejší prominentovy diktátorské vládě. Pracoval jako evropský korespondent pro bogotské noviny *El Espectador*. Navštívil

dokonce i tehdejší "Východní blok". Po letech se vrátil do Jižní Ameriky, ale žil ve Venezuele. V roce 1958 se vrátil do Kolumbie. V tomto období G. Gárcia přilnul ke kubánskému modelu socialismu a stal se přítelem Fidela Castra. Později se Gárcia přestěhoval do New Yorku, pak do Mexiko City.

V roce 1965 strávil s rodinou dovolenou v Acapulcu, která změnila celý jeho budoucí život. Objevil tam nový impuls pro své psaní. Po návratu domů se zavřel na rok do pracovny a soustavně tvořil. Výsledkem byl román *Sto roků samoty*, který byl publikován v roce 1967. Za týden se jej prodalo osm tisíc kopií. Během tří let další tři miliony. Román byl přeložen do více než dvanácti světových jazyků a byl vyznamenán několika světovými cenami. V roce 1969 vyhrál Chianchianovu (Kiankianovu) cenu v Itálii a byl označen za nejlepší zahraniční knihu ve Francii. V roce 1970 byl vydán v angličtině a stal se jednou z nejprodávanějších knih ve Spojených státech.

Po vydání *Podzimu patriarchy* v roce 1975 se vrátil do Mexika City, kde si koupil dům a začal podporovat levicové organizace po celé Jižní Americe. V roce 1982 mu byla udělena Nobelova cena za literaturu. O čtyři roky později vydal *Lásku z časů cholery*, která byla netrpělivě očekávána celým světem.

V roce 1999 byla u G. Márqueze zjištěna rakovina. Ještě s větší pilí a soustředěností se pustil do další tvorby. Začal psát své paměti. Jejich první díl „Žít abych mohl vyprávět“, vydaný v roce 2001, se stal nejprodávanější knihou ve španělsky mluvících zemích.

Márquezova rodná Kolumbie je jednou z nejstarších demokracií v Latinské Americe a to od roku 1810, kdy se zbavila španělské nadvlády. Smutným faktem ale je, že mír a spravedlnost byli v této "demokracii" spíše výjimečným jevem.

Do roku 1810 zde bylo samozřejmě původní indiánské obyvatelstvo, které nenávidělo Španěly, drancující jejich zemi v honbě za zlatem, násilím nutící Indiány ke konverzi na katolickou víru a brutálními prostředky prosazující politickou moc.

Roku 1815 znovu podrobena Španěly po krutém a krvavém tažení generála Murilla.

Podruhé byla Kolumbie osvobozena ze španělské nadvlády roku 1820 Simonem Bolíwarem, který se stal jejím prvním prezidentem. Roku 1849 vznikly v zemi dvě politické strany, Liberální a Konzervativní, které existují dodnes. Tyto dvě strany tvoří rámec mnoha Márquezových děl a pochopení jejich podstaty a charakteru je nejen klíčem k jeho tvorbě, ale také k porozumění bohužel ne příliš stabilní latinskoamerické politické situaci obecně.

Obě strany mají represivní tendence, obě jsou prolezlé korupcí, a pokud jsou zrovna u moci, hrozným způsobem ji zneužívají a během chmurné kolumbijské historie byly obě více méně ve válce. O kolumbijských politických stranách se často říká, že do nich člověk nevstupuje, ale že se v nich rodí. Během 19. století byla Kolumbie zmítána rebeliemi, místními i celonárodními občanskými válkami a proběhlo zde také množství státních převratů. Toto století plné krveprolití kulminovalo v roce 1899, kdy začala tisícidenní válka, nejhorší z kolumbijských občanských válek, která skončila v roce 1902 porážkou Liberálů. Tato válka si vyžádala více než sto tisíc obětí, především z řad venkovských rolníků. Márquezův děda v této válce bojoval a mnoho veteránů bylo nakonec zvěčněno jako fiktivní postavy v jeho dílech.

Další výrazný vliv na Márquezovo dílo měl masakr dělníků z banánových plantáží, kteří v roce 1928 stávkovali. Krátce po zahájení stávky nechala kolumbijská vláda obklíčit banánovou oblast vojskem. Jedné prosincové noci se v Ciénaze shromáždil velký dav demonstrantů. Aby potlačili nepokoje, vydali Konzervativci vojákům rozkaz ke střelbě do neozbrojených dělníků a stovky jich byly zabity. V několika příštích měsících další lidé beze stopy zmizeli a nakonec byl celý incident vládou popřen a vymazán. Márquez později včlenil tyto události do románu *Sto roků samoty*.

Další významnou událostí, která ovlivnila jeho psaní a kterou již sám prožil, byla hrůzná epizoda v kolumbijských dějinách zvaná *la violence* - násilí. Tyto události měly kořeny v masakru na banánových plantážích. Mladý a odvážný politik, člen kongresu za Liberální stranu José Eliécer Gaitán se jako jeden z mála postavil proti korupci ve vládě a žádal vyšetření událostí na banánových plantážích. Gaitán se rychle stal oblíbencem rolníků a chudých lidí, avšak mocní a vlivní členové obou politických stran z něj měli strach a nenáviděli ho. V rozhlase vyhlášoval, že nastal čas změn, čas, aby se lidé podíleli na opravdové demokracii. V roce 1947 se Gaitán stal leaderem strany. (Navzdory úsilí Konzervativců byla volební účast rekordní.) Napětí sílilo a 9. dubna 1949 byl Gaitán v Bogotě zavražděn.

Město bylo tři dny v chaosu velkých nepokojů, které si vyžádaly 2 500 obětí. Toto období se nazývá *El Bogotazo*. Země byla násilím rozdělena a masakry si vyžádaly do roku 1953 životy 150 000 Kolumbijců. Toto období se později odrazilo v několika Márquezových novelách a povídkách, z nichž nejvýznamnější je *Zlá hodina*.

4) Márquezova tvorba a postavení ženy v jeho díle

Márquez je typickým představitelem takzvaného magického realismu, což zjednodušeně znamená, že jeho díla reflektují realitu, avšak prostupují jimi silné prvky nadpřirozena, mytologie a magie, které se však naprosto přirozeně zařazují mezi prvky realistické. Pro Márquezova díla je typická melancholická atmosféra a přes značnou rozsáhlost nepříliš silné příběhové zvraty. Jeho příběhy zkrátka plynou, nedá se ovšem tvrdit, že by nebyly prostoupeny silnými emocemi, nebo že by neměly dostatečný náboj. Velká míra zajímavosti Márquezových knih je postavena na práci s jazykem, na mistrném vyjadřování.

Márquezův způsob psaní je plný nadsázek, fantastických a neuvěřitelných motivů, které se objevují na pozadí všedního života. Hlavními tématy jeho tvorby jsou láska, smrt, stáří a samota. Společným rysem jeho vyprávění jsou malé, mnohdy bezvýznamné epizody, které mohou čtenáře často zmást nebo se díky nim může dílo stát nepřehledným. Márquez ovšem těchto „zpestření“ využívá tak brilantním způsobem, že se dílo stává naopak mnohem čtivějším a čtenář, ať chce, nebo ne, se zájmem tyto malé a bezvýznamné kapitoly čte. Konstrukce Márquezových příběhů by se dala přirovnat k bludišti – začnete hlavní linií příběhu a postupně docházíte k jakýmsi „odbočkám“, které vás na konec bludiště nedovedou, ale hledání cesty vám zpestří a obohatí.

Fascinující je i způsob, jakým dokáže Márquez své příběhy vyprávět. Inspiraci našel u své babičky. Jeho knihy jsou vyprávěny stejným způsobem – Márquez totiž považuje za přirozené, že spisovatel předkládá reálné jako magické. Jihoamerická realita je natolik specifická, že ono magické se s reálným běžně prolíná. Tak, jako to dělala jeho babička, i on – vypraveč – představuje syntézu těchto dvou světů a celek předkládá čtenáři jako přijatelnější a lépe pochopitelný.

Posledním znakem Márquezových knih je plynutí času – ten podle něj neplyne, ale otáčí se dokola. I toto dává jeho příběhům nádech oné mystičnosti.

Žena jako nedílná součást se objevuje ve všech márquezových knihách. Respektive většina nebo snad všechny jeho knihy se točí kolem žen. Ženu ve svých knihách popisuje jako nádhernou osobitou bytost držící ve vlastních rukou život muže. Osoba, která žije v realitě a dívá se na svět praktickým pohledem. Funguje v domácnosti, rodině, ale zároveň je to jakási bohyně a současně oběť. Všechny Márquezovy romány se zaobírají venkovskou a domorodou mystikou. Opírající se o nesčetné množství pověr a ustálených pravd, které se přenášejí z generace na generaci. Osud je v jeho knihách nedílná a neměnná součást. Vyplývá to ze života v Kolumbii, který nikdy nebyl zrovna snadný. Smrt a chudoba jsou zde stále na denním pořádku. Většina místních obyvatel si musí vytvořit určitou svoji filozofii nutnou k přežití. Proto ta osudovost a smířlivost, která je ve skutečnosti přítomna i v našich relativně klidných životech (bez válek, hladomorů apod.). Jen si ji zrovna často neuvědomujeme, přestáváme si vážit života jako takového a zaobíráme se zbytečnými malichernostmi. V Márquezově díle je velmi cítit spjatost života a smrti. Smrt jako nedílná součást života. Žijeme, abychom se připravovali na smrt. Základ nejspíše vychází i z lidového učení, rituálů, které mají kořeny v indiánské kultuře.

LITERÁRNÍ DÍLA (romány):

- ◆ Všechna špína světa / Spadané listí (*La hojarasca*), 1955
- ◆ Plukovníkovi nemá kdo psát (*El coronel no tiene quien le escriba*), 1962
- ◆ Zlá hodina (*La mala hora*), 1962
- ◆ Pohřby velké Mámy (*Los funerales de la Mamá Grande*), 1962
- ◆ Sto roků samoty (*Cien años de soledad*), 1967
- ◆ Zpověď trosečníka (*Relato de un naufrago*), 1970
- ◆ Oči modrého psa (*Ojos de perro azul*), 1974
- ◆ Podzim patriarchy (*El otoño del patriarca*), 1975

5) Historie odívání

V historii odívání jsem se rozhodla zaměřit pouze na první polovinu devatenáctého století (20.-40. léta) a první polovinu století dvacátého (20.-40.léta). Je to přímá návaznost na můj inspirační zdroj, příběh ,který se odehrává v tomto časovém rozmezí a vykresluje především generační kontrast mezi první polovinou devatenáctého a první polovinou dvacátého století. Protože příběh je především o ženách, věnuji se v historii odívání také převážně ženské módě.

20-40.léta 19.stol zesiluje vliv bohatého měšťanstva na odívání, který dává vzniknout i vlastnímu oděvnímu stylu.V oděvu lehce přežívají prvky empírového stylu se stále silícím romantismem.

Mužský oděv přijímal měšťanovi jednodušší a civilnější formy, ženský byl harmonický a plný půvabu.

Základní linii ženského šatu určuje ve 20.tých letech jeho přesné tvarování. To je zdůraznění těsného živůtku s nevelkými rukávy, útlého pasu, který se zvolna posunuje ze své princesově zvýšené polohy k hranici pasu přirozeného a s mírně se dolů rozšiřující sukní. Přibývají ozdobné detaily tvarované z látky šatu. Ty jsou umístěvané na živůtek, na rukávy a na dolní okraj sukně. Jsou zpracované prostřihováním, vycpáváním a prošíváním, ale také kombinací různě vzorovaných materiálů, použitím krajky, výšivky, volánů, umělých nebo živých květin.

Silueta ženského oděvu tak nabývá na objemu, k těsnému živůtku se připojují stále komplikovanější a tvarově náročnější rukávy. Pas bývá zdůrazněn širokým páskem s přezkou. Celkový oděv doplňují nápadné čepce nebo rozměrné klobouky.

Samozřejmě se toto oblečení neobejde ani bez korzetů a různých výztuží i výplní, které mají přizpůsobit tělo ideálu příliš útlého pasu a výrazného poprsí s oble tvarovanými boky.

Chemise měla nevelké balonové rukávy. Proměna rukávů začíná tím, že se z počátku pouze prodlužují, až od loktů k zápěstí obepnou těsně ruku (rok 1825). Následně začnou

nabývat na objemu v kontrastu ke stále útlejší linii pasu („šunkové rukávy“). Kolem roku 1840 vzniká varianta rukávů „pagodových“. Jakoby dolů rozšířené trychtýře.

S neustále na objemu nabývajícími šaty, střihové i výzdobné složitosti dosahuje nutně také plášť větších dimenzí a pevnější konstrukce. Jako další svrchní krytí se hodně uplatní i různé typy pláštíků, kabátků, přehozů a šálů. Módní se stal kabátek „zuávský“, sahal do pasu a v partii rukávů byl tvarován podle módních trendů. Byl inspirován uniformou kmene Zuávů (francouzská armáda v alžíru)

Mantila, patřila k obvyklým pláštíkům a přehozům, zakrývala i hlavu. Měla tvar trojúhelníku jehož jeden cíp sahal vzadu přes sukni. Ještě větší rozšíření než v době revoluce doznává **boa**. Zhotovuje se z kožešin, nebo z peří. Svoji oblibu si také stále zachovávají krepdešínové šátky a kašmírové šály importované z Orientu. Jezdecký oděv se přizpůsobuje siluetou nošenému oděvu. Obvykle z černé nebo modré látky, bez ozdob a ušitý na pevný korzet. Jediným akcentem je cylindr s lehce aranžovaným závojem.

Jako prádlo se nosí sněhobílé košile a kalhotky sahající ke koleni. Od konce 20.tých let pak přibývá spodniček. Nejdůležitější součástí prádla se opět stává korzet. Nosí se běžně jemné punčochy s krajkovými vzory a podvazky.

„**Nedbalky**“ sloužily dámám jako ležerní odpolední oděv. Byly to volně splývající velmi efektní pláště z měkkých kvalitních materiálů. Vzory často inspirované Orientem. Z doby revoluce přežívá **cylindr**. Klobouky s cylindrickou nebo i nižší hlavou převládají ve 20.tých letech, jsou velké, nápadně barevné a velmi dekorativně akcentují celou siluetu. Ozdoby tvoří také peří, květiny, stužky, jimiž klobouky nabývají na okázalosti i objemu.

Pevnou součástí dámského oděvu je stále **čepce**, stává se přímo symbolem měšťanské solidnosti. Mladší dámy nosí čepceček malý, často krajkový, průsvitný, s nedbalou elegancí nasazený. Starší ženy nosí naopak komplikované čepce, převážně bílé s mnoha volánky, krajkami a stuhami. Ve třicátých letech se okraj čepce vpředu zdvihá, takže odkrývá tvář. Ve čtyřicátých letech tvoří čepce jakousi kukaň, která má okraj užší a těsněji lne k tváři. Její zadní část bývá spojena jen stužkou. Čepce je stejně bohatě zdobený jako byl klobouk, jeho stuhy se zavazují pod bradou. **Turban** nyní představuje hojně rozšířenou ozdobu a doplněk večerního ošacení. K jeho oblibě přispěla Napoleonova expedice do Egypta. Je aranžován často velmi složitě z vrapené látky,

jeho typickou ozdobou je peří, obvykle pštrosí, bývá obohacen o volně visící cípy, které mohou sahat až k dolnímu okraji šatu.

Účes byl z počátku velmi prostý. Vlasy rozdělené uprostřed pěšinkou, kolem hlavy obtočené copy. Záhy nato vznikají složité konstrukce účesů, které u mnoha žen vyžadují přidané kadeře. Ve dvacátý letech se vlasy nad čelem vyčesávají, po stranách kadeří do bohatých lokýnek nebo jen patek, vzadu se vyčesávají vysoko nad temeno, kde jsou kadeřeny do bizarních tvarů za pomoci výztuh. S romantismem se stávají módní různé historické účesy, dámy nosí zpravidla ve třicátých letech k vlasům hladce sčesané úzké pásky přes čelo.

K ideálu cudné měšťanské dívky patří skromné materiály. Oblíbené jsou stále jemné bavlněné látky, mušelín, batist, tyl, organdy, sukna a jemná plátna. Vrací se, ale i těžší materiály hedvábné i vlněné. Ze zámoří se dovážejí vzácné hedvábné látky, módními jsou i francouzské samety a tafty. Nešetří se barevnými kontrasty, čepec bývá většinou ve výrazné barvě odlišné od oděvu, barevně se liší také stuhy a šály.

Velkého úspěchu se těší **slunečníky**, kterých musí mít elegantní dáma celou sbírku. Většinou jsou drobné až miniaturní. Slunečník byl zdoben třásněmi, krajkami a stuhami, s rukojetí provedenou ze slonoviny, drahých dřev doplněných zlatem a stříbrem. Slunečník tehdy představoval velmi náročné uměleckořemeslné dílo.

Dámy nosí hojně také **vějíř**, nepříliš nápadný zato účelný doplněk.

Dědictvím revoluce zůstávají různé měkké váčky používané na drobné mince, kterým se říká **pompadůrky**. Jsou zavěšené na šňůrce, bývají háčkované nebo pletené. Novinkou je kabelka uzavíraná na kovový knoflík, z hedvábí, z vyšívané látky, z kašmíru, zdobená kovovými hřebíčky, pevně tvarovaná na kartonu. K účelnosti má však ještě stále daleko. První kabelka zamontovaná do kovového rámu s uzávěrem je až roku 1840.

Ve dvacátých letech vycházejí z módy vázané boty jako řecké sandále a ploché nízké střevíce se používají pouze při tanci. Vznikají **vyšší kotníčkové boty** šněrované na vnější straně a ve čtyřicátých letech se zapínají na knoflíčky. Mají prodlouženou na konci tupou špičku, někdy černě lakovanou, většinou je šita z látky.

6) Vlastní oděvní kolekce

Jak jsem již zmínila v úvodu mou inspirací je příběh odehrávající se v Kolumbii léta 1830 až 1930.

V oděvu jsem se inspirovala dobovými šaty z první poloviny 19. století. Zaujalo mě především spousta způsobů řasení a různého přehýbání látek. Dominanta mé kolekce je černá barva, která vystihuje jak dobový oděv, tak až funebrálně ponurý děj knihy, jež je zpestřován trochou romantiky i sexu.

Kolekce se skládá z černých kabátů. Kombinuji zde více materiálů dohromady nebo vytvářím efekt jakoby dvou rozdílných kabátů rozpáraných na půl a odlišné půlky sešité dohromady. Chtěla jsem tím zdůraznit jakousi ženskou dvojroli, která vystihuje postoj žen v Márquezově románu. Jedna věc je co cítí druhá věc je co si může dovolit. Obě tyto roviny se v jejím životě promíchávají a potlačují zároveň. Je v tom i jistá špetka schizofrenie. Používám záměrně drsné struktury látek různé chlupy v kontrastech s jemným a lesklým materiálem. Symbolizuje to i ženu jako skrytou se svými emocemi, touhami a očekáváním pod drsnou vrchní slupkou. Z tohoto důvodu používám i fialovou podšívku u černých kabátů. Je to jako nějaké překvapení, tajemství nebo prostě mystická záležitost ukrytá hluboko v temné skořápce.

Kromě černé barvy se tedy v mé kolekci i objevuje barva fialová, ta symbolizuje magii, nadpřirozenou sílu a tajemství.

Fialovou barvu používám pouze decentně a skrytě, například formou podšívky, doplňků nebo stuh u šatů, které tvoří ošacení pod kabáty.

Tím se dostáváme ke spodnímu ošacení, což jsou převážně šaty. U šatů převažuje spíše romantické řešení, které poukazuje na tu něžnou stránku ženské bytosti.

Volila jsem spíše volné střihy, které jsem pomocí fialových stuh stažením zřasila a uvázala v mašli. Zvolený materiál je plátno a černý úplet.

Plátno jsem vybírala také podle dobových látek.

1. kabát – délka pod kolena, vycházela jsem ze základního kabátového střihu. Použitá látka je cibelín v kombinaci s černou hladkou látkou v plátňové vazbě. Ta je použita na límci a jako aplikace na vrchní části kabátu. Vyšší stoják na dva potahované knoflíky. Černá podšívka.
2. kabát- spojení jakoby dvou odlišných kabátů, opět užití dvou různých látek s chlupem (souměrně). Jedna strana je hladká a druhá je řasená a prošívaná vyšivací nití. Střih opět klasický. Různé délky (symetrie), fialová podšívka. Stoják řasený stejně jako kabát po jedné straně. Jedna část kabátu končí pod kolena a druhá nad.
3. kabát- opět dva materiály, chlup a flauš. Chlupatá látka (cibelín) je řasená stejným způsobem jako u kabátu 2. Střih kimonový, bez vycpávek. Stoják přišitý jen na zadní straně, ve předu volně jakoby šála. Podšívka černá. Řasení je spojováno černou vyšivací nití. Délka kabátu nad kolena.
4. kabát – černý cibelín, chlup. Kimonový střih. Použité řasení jako u kabátů 2 a 3. Fialová podšívka, řasení spojované fialovou vyšivací nití. Stoják také s řasením. Délka pod kolena.

5. kabát – dva materiály, chlup a lesklá hladká látka v plátňové vazbě. Jednoduchý kabátkový střih, lehce do A, stoják. Bez perforace nebo řasení. Podšívka černá. Délka nad kolena asi do půlky stehen.

6. kabát – dva materiály, opět podle základního střihu, který je dole stažený formou záševků. Knoflíky – zapínání končí pod prsama, zbytek se volně rozevívá. Límeček stoják. Podšívka fialová. Délka nad kolena.

1. šaty – plátno, černá sukně ze zadní strany ze spodní půlky fialová. Nahoře je na sukni nabrána zřasením látka a ze čtvercového tvaru staženého v horní části fialovými pentlemi jsou vytvořeny šaty. Délka šatů asi do půlky stehen. Sukně obtáhlá kolem postavy, vypasovaná, Vrchní část šatů má více materiálu, působí mohutně.

2. sukně zavinovací a tričko – sukně tvořena z plátňové černé látky obdélníkového tvaru, stažená fialovými pentlemi nahoře i dole.

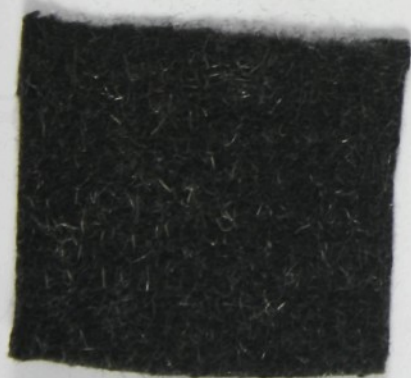
Tričko také černé plátno, lodičkový výstřih a fialové krátké rukávky. Délka zavinovací sukně nad kolena.

3. šaty – černé plátno, obdélníkový tvar po stranách sešitý a nahoře stažený fialovou stuhou. V pase stažený fialovým pásem. Kratší šaty s postraními rozparky a dozadu prodloužené. Na horní části větší množství materiálu. Záleží na správném zřasen
4. šaty – černý úplet, kimonový střih, dlouhé rukávy, lodičkový výstřih, délka nad kolena. Upnuté podél stran, rýsují postavu.
5. tílko a kalhotová sukně – černý úplet, tílko na ramínka má výstřih tvaru „V“. Tílko obtahuje postavu a sahá asi do pasu.
Kalhotová sukně neboli kalhoty jsou velmi široké a pod kolena se zužují. Rozkrok je posunut asi o dvacet čísel níže. Materiál také černý úplet.
6. šaty – černý úplet, výstřih tvaru „V“ na ramínka, pasová linie je posunuta lehce pod pas a tam je nabíraná sukně. Délka šatů končí pod kolena.

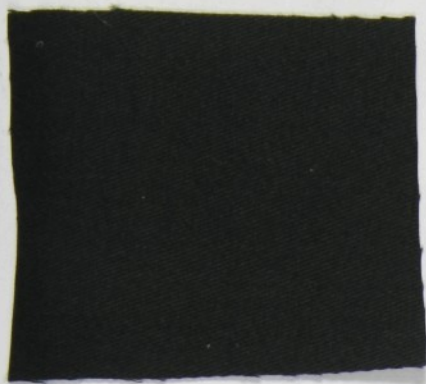
7) Použitý materiál

Materiál: vlna a chemické vlákno –
vlnařská tkanina
Vazba: atlas
Povrchová úprava: česání, stříhání

Materiál: vlna a chemické vlákno –
vlnařská tkanina
Vazba: atlas zesílený
Povrchová úprava: česání stříhání

Materiál:

bavlna s elastanem v útku

Vazba:

plátno – jednoduchá osnova i
útek

Materiál:

akryl – syntetický materiál –
vlnařská tkanina

Vazba:

atlas – jemná
jednozákrutová nit

Povrchová úprava:

česání, stříhání

Materiál:

vlna a chemické vlákno –
vlnařská tkanina

Vazba:

atlas

Povrchová úprava:

česání stříhání

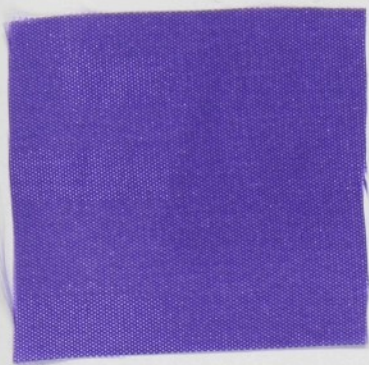
Matriál: vlna a chemické vlákno –
vlnařská tkanina
Vazba: atlas zesílený, útková vazba
Povrchová úprava: česání, stříhání

Materiál: vlna a chemické vlákno –
vlnařská tkanina
Vazba: zesílený atlas
Povrchová úprava: česání, stříhání

Materiál: polyester 100%
Vazba: plátno

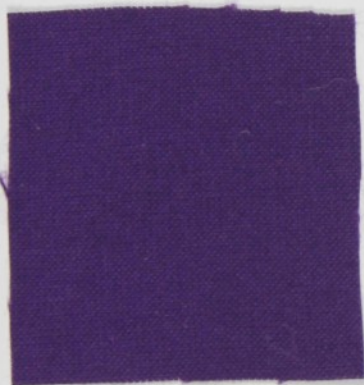

Matriál:

polyester 100%

Vazba:

plátno

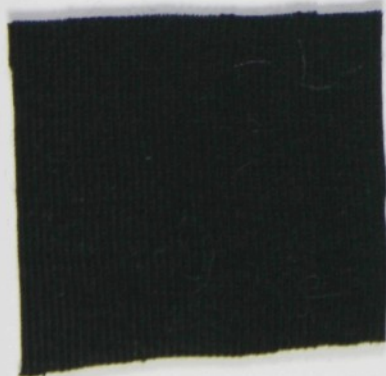

Materiál:

100% bavlna

Vazba:

plátno, jednoduchá příze
v osnově i útku

Materiál:

100% bavlna

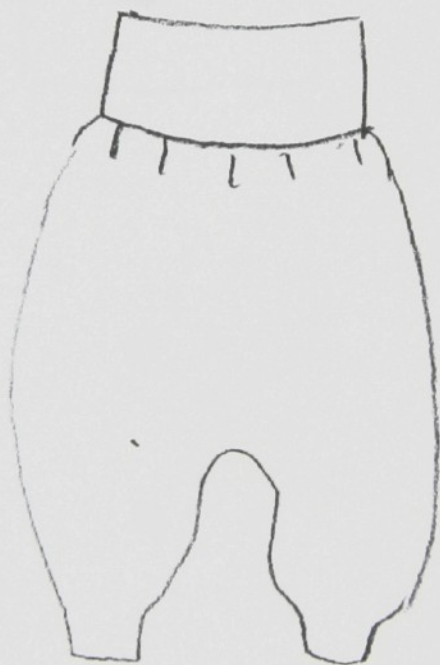
Vazba:

obouliční osnovní pletenina

Technické nákresy a inspirační kresby

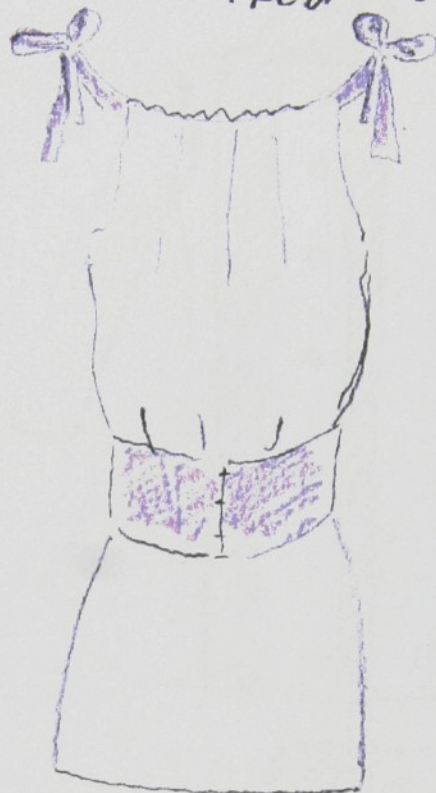
ČERNÝ ÚPLET
PŘEDNÍ, ZADNÍ DÍL
STEJNÝ

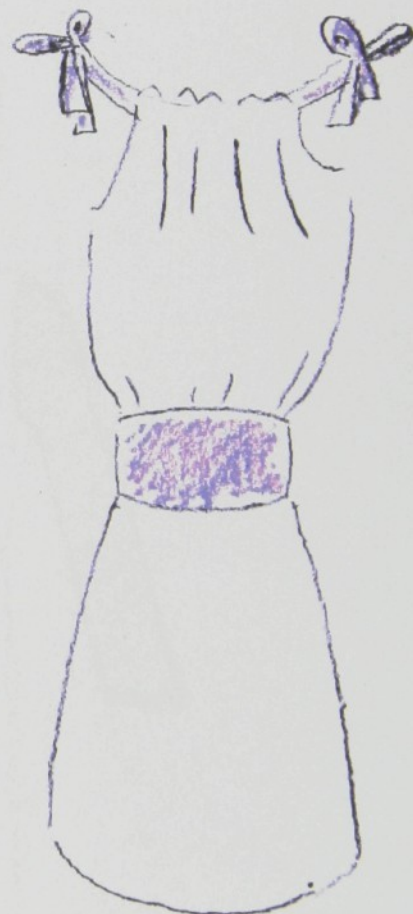
ČERNÝ ÚPLET
PŘ. DÍL I ZD. DÍL
STEJNÝ

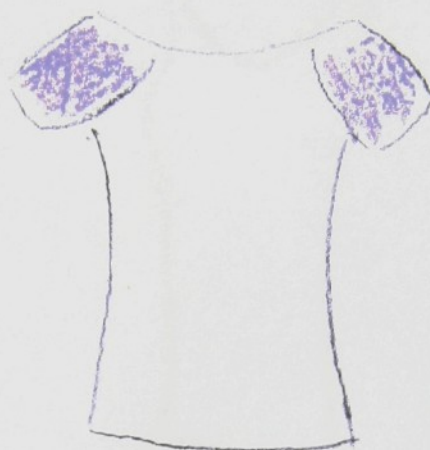
PREDNÍ DÍL

ŽADNÍ DÍL

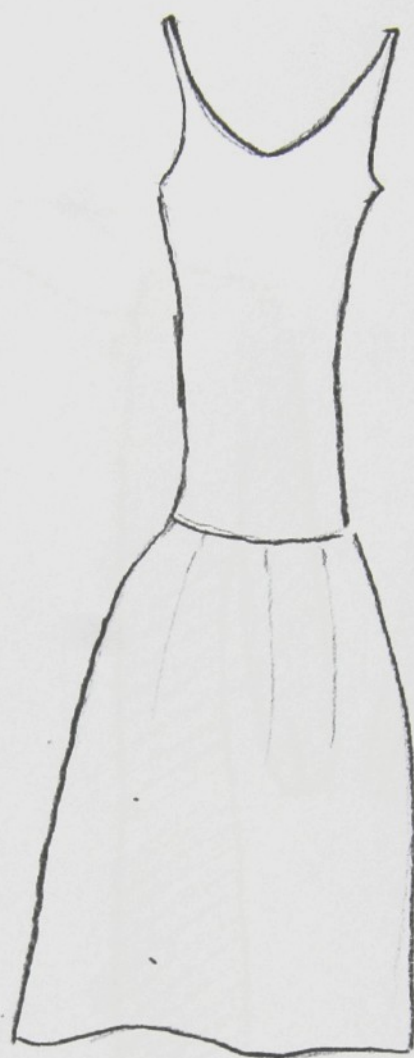

PŘEDNÍ I ZADNÍ
DÍL STEJNÝ

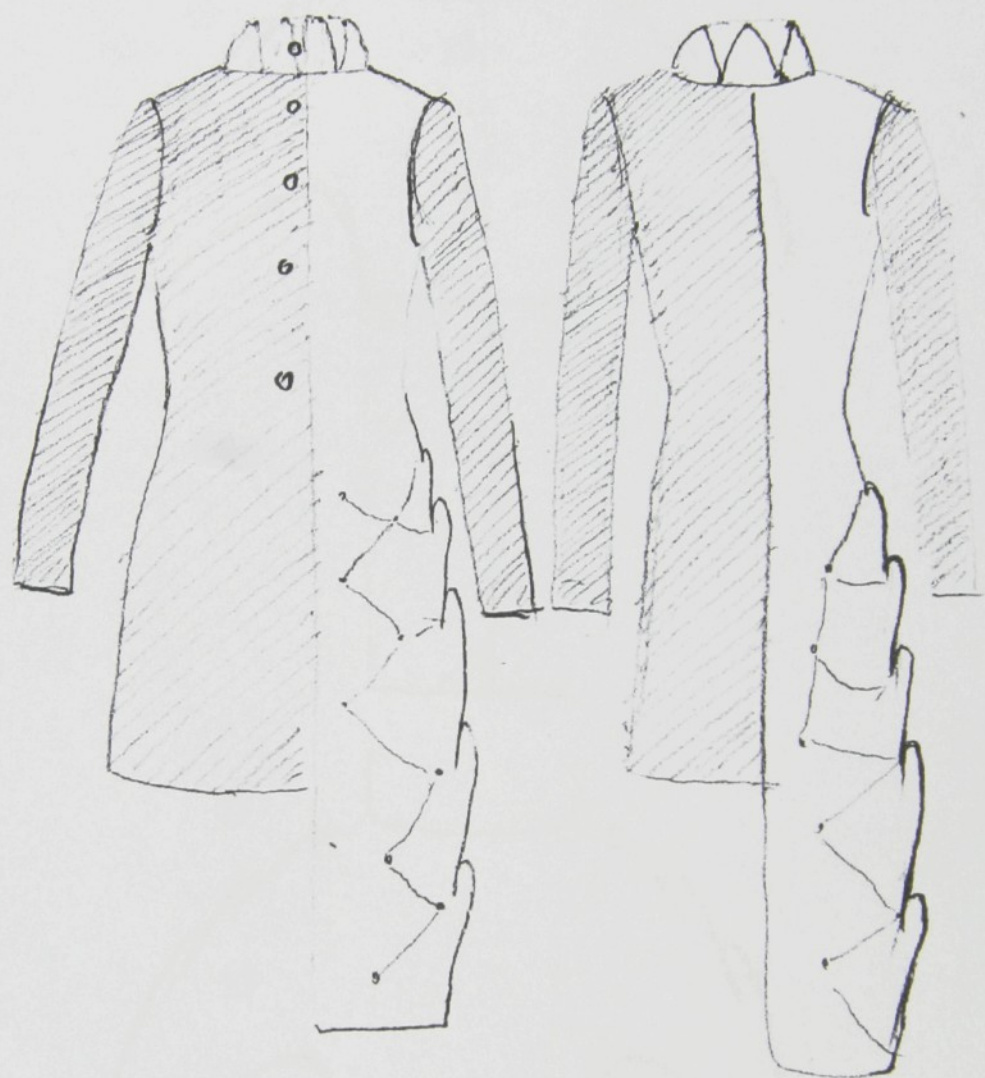

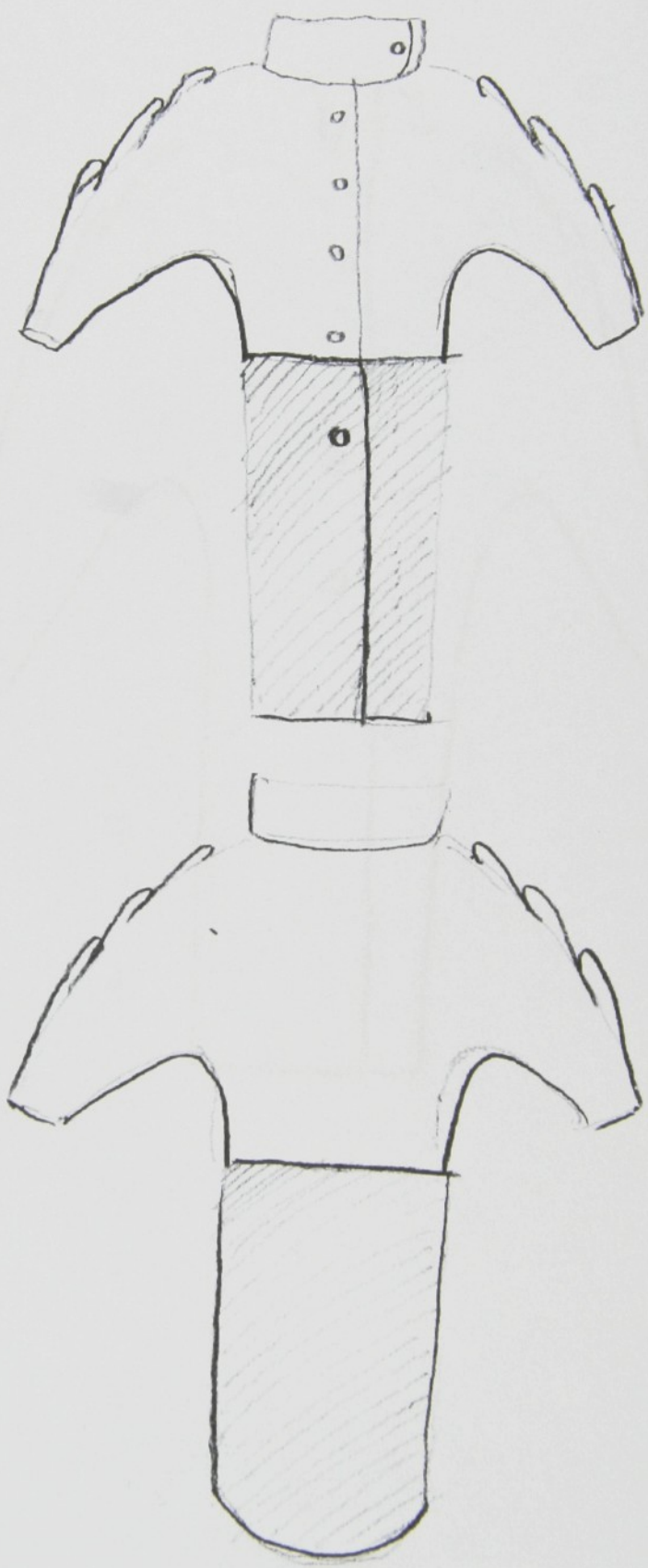

ČERNÝ ÚPLET
OBA DÍLY STEJNÉ

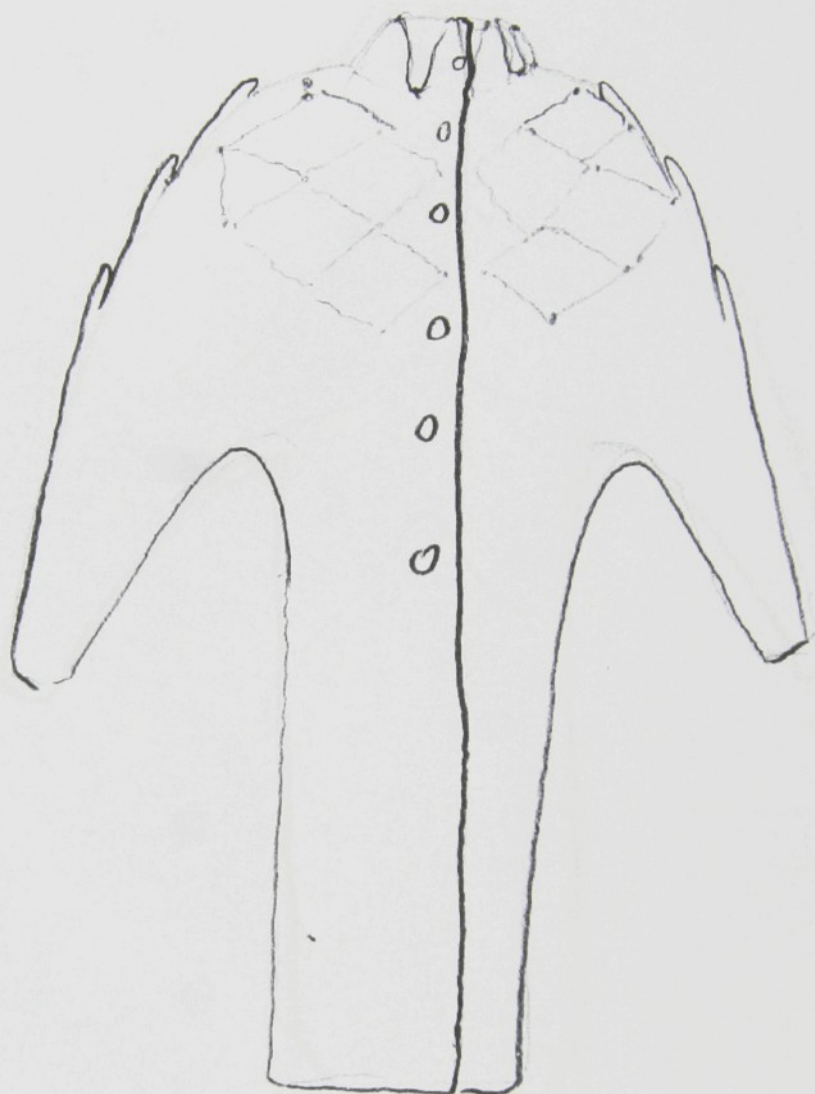

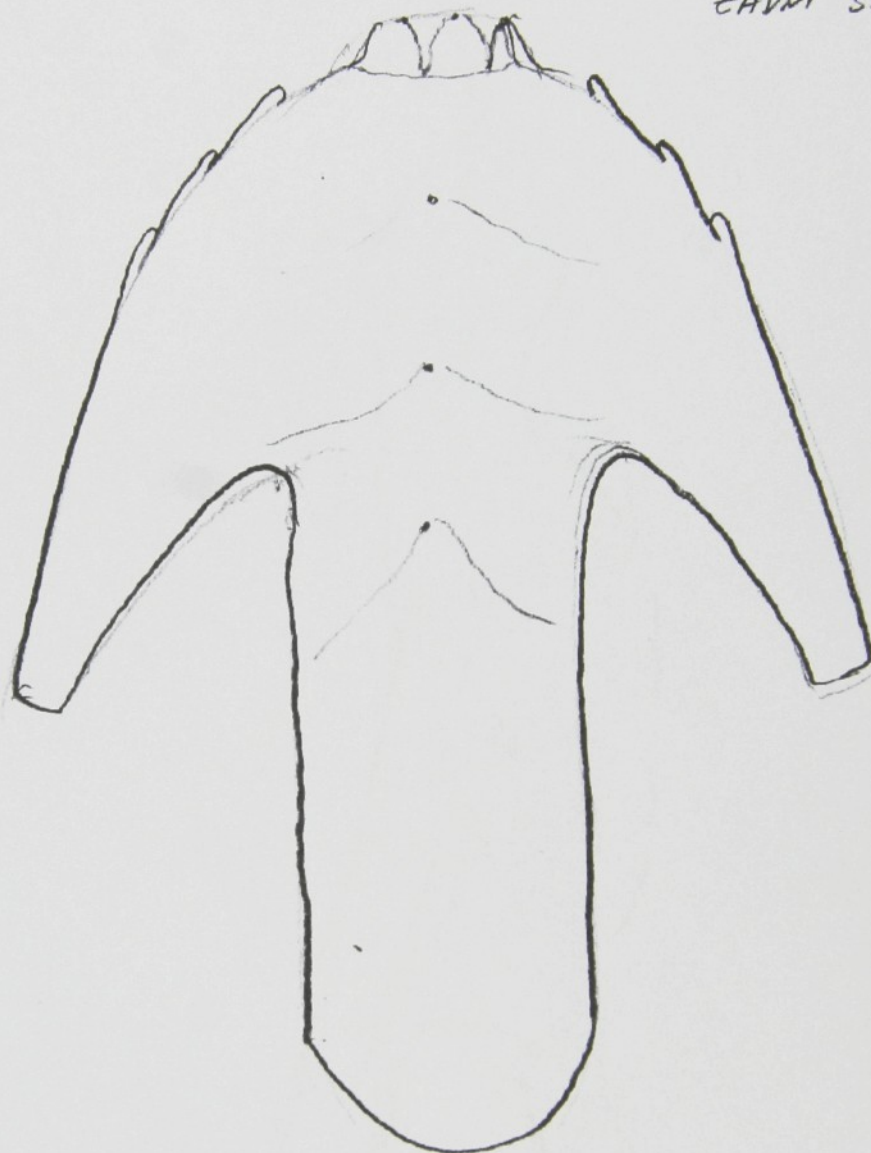

PŘEDNÍ DÍL

ZADNI STRANA

Голетери

Кроман.

structured

balance
rhythm

transparent
+ structured

transparent

5

amante

Závěr

Finální kolekce dámských oděvů je tvořena v černé barvě a fialová je použita pouze jako doplněk. Černá barva dodává kolekci elegantní a ucelený výraz. Kombinovala jsem záměrně různé druhy černých převážně vlněných materiálů, abych zdůraznila rozpolcenost a fatalitu žen v Márquezově příběhu, který byl pro vypracování mé kolekce stěžejní. Fialová podšívka má zde symbolickou funkci. Představuje magii a tajemství skryté uvnitř hrubé skořápky. Něco co by nemělo být hned odkryto. Použité sklady na kabátech záměrně stylizují dámskou siluetu, která zobrazuje ženy skryté pod tíhou osudu.

Myslím, že kabáty i šaty jsou poměrně nositelné, i když se to u některých na první pohled nezdá. Oděvy jsou určeny pro ženy, které mají rády „extravagantní eleganci“ a nechtějí zapadat do proudu šedého davu.

Použitá literatura

Kybalová, L.: Od empiru k druhému rokoku. Nakladatelství Lidové noviny, 2002

Máchalová, J.: Móda 20. století. nakladatelství Moraviapress

Kolektiv autorů Kyotského institutu módy: Móda. Fashion, Taschen, 2005.

<http://encyklopedie.seznam.cz>

<http://skip.blog.cz>

<http://cs.wikipedia.org>

